

K zaokrouhlování DPH

Změny zákona o DPH od 1.4.2019 (doprovázenými šestiměsíčním přechodným ustanovením) ve věci zaokrouhlování v praxi rozpoutaly diskuse na toto téma. Ačkoli si toto téma nezasluhuje pozornost, která je mu věnována, tak se k němu v tomto materiálu vracíme. Důvodem je, že se nyní k zaokrouhlování vyjádřila Finanční správa v samostatné [informaci](#), a to poněkud překvapujícím způsobem.

Cílem tohoto materiálu je uvést rozporuplné informace, které se k danému tématu objevují, na pravou míru. Rozhodně však není cílem tohoto materiálu přitahovat pozornost k „bouři ve sklenici vody“, která ohledně zaokrouhlování mnohde probíhá, a odvracet pozornost plátců od důležitějších témat - jako jsou třeba změny v uplatnění DPH od 1.1.2020 u dodání zboží v rámci eurounijního trhu, kterým bude věnována pozornost na přednášce [DPH 2019/2020](#), kterou pořádáme v Praze 12.12.2019 a 20.1.2020 a v Brně 9.1.2020.

Co je vlastně nového

Nejdůležitější změnou je, že nově částky daně musí odpovídat základu daně vynásobeného sazbou daně.

Plátcí z praxe jistě vědí, že pokud na řádek 1 přiznání DPH (obdobně funguje i řádek 40 pro odpočet daně v základní sazbě) uvedou např. základ daně 100.000,-Kč a daň 20.999,- nebo 21.001,-Kč (tedy o 1,-Kč odchylnou od 21 % z částky 100.000,-Kč), tak aplikace pro podání daňových přiznání EPO hlásí propustnou chybu s tím, že přesně vypočtená částka daně je 21.000,-Kč. Jenže podle staré úpravy (podle přechodného ustanovení použitelného ještě za období měsíce září) bylo uvedené hlášení mylné (daň mohla být vypočtena správně), a to ze dvou důvodů.

Jedním důvodem bylo, že daň vypočtená shora (tj. z částky včetně daně) pomocí koeficientu 0,1736 pro základní sazbu např. z částky 121.007,-Kč činila při zaokrouhlení daně na celé Kč (což stará úprava umožňovala) 21.007,-Kč. Tzn., že podle staré úpravy byl základ daně 121.000,-Kč a daň 21.007,-Kč stanovena správně.

Druhým důvodem mohlo být zaokrouhlování daně na celé Kč, které bylo také v souladu se starou úpravou. Pokud plátce např. poskytl za dané období jednotlivě 400 plnění se základem daně 250 Kč, tak mohl daň 52,50 Kč na každém jednotlivém daňovém dokladu zaokrouhlit na 53 Kč. V úhrnu tedy základ daně činil 100.000,-Kč a daň 21.200,-Kč (53 x 400), daň byla tedy rozdílná o 200 Kč oproti „přesně“ (terminologií aplikace EPO) vypočtené hodnotě – přitom daň byla stanovena správně a přesně.

Oba důvody, které způsobovaly „nepřesnost“ vypočtení částky daně, novela zrušila. Toto je praktický dopad nové úpravy – nově prostě platí, že částka daně musí přesně odpovídat základu daně a pokud neodpovídá, tak je něco špatně (podle staré úpravy to špatně být nemuselo). Nově tedy platí, že několikakorunový rozdíl mezi daní vykázanou v daňovém přiznání a částkou vypočtenou jako násobek vykázaného základu daně a sazby daně 21 %, automaticky signalizuje nějakou chybu (dříve to signálem chyby být nemuselo).

Obdobně by podle nové úpravy mělo platit, že částky daně vykazované v částech A.4 resp. B.2 kontrolního hlášení (a tam i pro snížené sazby daně) by měly přesně odpovídat vykázanému základu daně. Zatím je v aplikaci EPO pro kontrolu výpočtu daně z příslušného základu daně nastavena poměrně velká tolerance, ale nelze vyloučit, že s ohledem na novou úpravu Finanční správa bude tuto toleranci zmenšovat.

Zaokrouhlování celkové částky k úhradě

Pokud jde o zaokrouhlování celkové částky k úhradě, tak novela zákona o DPH od 1.4.2019 přinesla jedinou změnu – tato změna se týká úhrad v hotovosti. Důležité je, že zaokrouhlování celkové částky k úhradě nic nemění na závěrech z předchozí kapitoly - ať jej plátce do základu daně promítne či nikoliv, stále musí daň odpovídat základu daně a jen bude základ daně a příslušná daň o nějaký haléř vyšší nebo nižší.

Základní princip DPH je ten, že daň se odvádí z úplaty obdržené za dané zdanitelné plnění. Proto např. v minulosti (v roce 2011) došlo k přehodnocení přístupu k uplatnění daně u [skont a bonusů](#) – pokud např. dodavatel poskytne zákazníkovi dodatečně množstevní bonus, je to důvod pro opravu základu daně (protože se snížila úplata obdržená za uvedené plnění).

Pokud tedy plátcí náleží za zdanitelné plnění se základem daně 101,-Kč úhrada včetně daně 21 % v celkové částce 122,21 Kč a příslušný doklad je uhrazen v hotovosti v částce 122,-Kč, tak by podle obecných pravidel měl plátce daně příslušné zaokrouhlení promítnout do celkového základu daně a celkové částky daně. Tento postup je pochopitelně nepraktický a podle nové úpravy si plátce již nemůže pomoci tím, že zaokrouhlí daň na celé Kč (v daném případě na 21,-Kč) - proto novela od 1.4.2019 stanovuje výjimku z obecného pravidla, podle kterého je pro výši daňové povinnosti rozhodující celková úhrada, a pro platby v hotovosti příslušné zaokrouhlení vyjímá z předmětu daně.

Předkladatel zákona (a následně ani zákonodárce) si však zřejmě neuvědomil, že v praxi se zaokrouhlují celkové částky k úhradě i při bezhotovostním platebním styku a pro tento případ žádné pravidlo vyjímající zaokrouhlení ze základu daně nestanovil. Proto je jediný teoreticky správný závěr ten, že při bezhotovostních platbách má být zaokrouhlení správně promítnuto do celkového základu daně a výše daně – mimochodem to tak bylo teoreticky správně i podle staré úpravy (hovoříme-li o zaokrouhlení celkové částky k úhradě, nikoli o zaokrouhlení částky daně).

Jestliže pro zaokrouhlení při bezhotovostních platbách zákon nestanovuje žádné pravidlo, mělo by být toto zaokrouhlení do celkového základu daně a výše daně promítnuto. Nicméně Finanční správa ve svém [vyjádření](#), uvádí, že i při bezhotovostních úhradách má zůstat zaokrouhlení mimo základ daně. Pochopitelně lze přivítat, že Finanční správa nehodlá zpochybňovat postup těch plátců, kteří zaokrouhlení celkové částky k úhradě do základu daně a výše daně nepromítají.

Na druhou stranu uvedené vyjádření zpochybňuje formálně správný postup, kdy je zaokrouhlení do základu daně promítnuto. Plátcí, kteří takto postupují (a třeba i postupovali před 1.4.2019), se však nemusí obávat toho, že by svůj postup neobhájili. Naopak vyjádření Finanční správy je vnitřně rozporné – vyloučení ze základu daně při hotovostních úhradách zákon nemůže mít jiný důvod než ten, že jde o výjimku z obecného pravidla (proč jinak by byla tato úprava do zákona vložena) a její analogické použití na zaokrouhlení v jiných případech nemá žádné opodstatnění.

Nabídka přednášek a komentářů

[SRO 2019/2020](#) – Praha 11.11.2019. Přednáška bude zaměřena na aktuální změny a novinky včetně změn od roku 2020 (např. novelou zákona o obchodních korporacích od 1.1.2020, jejíž třetí čtení je na programu probíhající říjnové schůze Poslanecké sněmovny). Dále bude pozornost věnována např. daňovým souvislostem rozdělování zisku, výpůjčkám mezi společníky a společnostmi (v případě úročených výpůjček bude pozornost věnována stanovení obvyklého úroku podle nejnovější judikatury roku 2019) či ukončení účasti společníka ve společnosti (např. otázka převodu podílu na společnosti na jinou osobu).

[Změny v daních 2019/2020](#) – Ostrava 15.11.2019, Hradec Králové 27.11.2019, Praha 29.11.2019 – termín je již obsazen, 17.12.2019, 29.1. a 11.2.2020, Brno 5.12.2019, Zlín 14. a 15.1.2020. Přehled nejdůležitějších změn a novinek pro běžnou daňovou a účetní praxi.

[DPH 2019/2020](#) – Praha 12.12.2019 a 20.1.2020, Brno 9.1.2020. Změny u dodávek zboží od 1.1.2020, změny sazeb (např. snížení sazby u dodání tepla od 1.1.2020 včetně vyúčtování záloh přijatých v roce 2019 a zdaněných 15% sazbou DPH). Další změny v DPH – např. zavedení všeobecného systému reverse charge. Vybrané problémy novely od 1.4.2019 včetně změn, které bude nutné promítnout v daňovém přiznání za prosinec či za 4. čtvrtletí roku 2019.

[Daně z příjmů 2019/2020](#) – Brno 8.1.2020, Praha 10.3.2020. Přednáška bude zaměřena na změny a novinky, které se promítnou do daňového přiznání fyzických resp. právnických osob za rok 2019, a na změny a novinky od roku 2020. Přednáška bude věnována také aktuálním problémům jako je např. obvyklá (referenční) ceny při obchodech mezi spojenými osobami nebo při prodeji zásob při změně právní formy podnikání na sro (za pořizovací cenu, s přírůžkou či slevou k pořizovací ceně).

[Opravné daňové doklady od 1.4.2019](#) - komentář se na 10 stranách věnuje praktickým příkladům oprav základu daně podle § 42 ZDPH (daň byla původně přiznána správně a opravným daňovým dokladem se reaguje na následnou změnu okolností - např. na dodatečné snížení ceny) a oprav výše daně podle § 43 (v tomto případě se jedná o opravy chyb, kdy byl daňový doklad vystaven a vykázan chybně), a to se zaměřením na změny od 1.4.2019. Komentář je zdarma součástí zvukové nahrávky přednášky [Novela DPH a daní z příjmů 2019](#).

[Rozdělování a zdaňování zisku v sro](#) – aktualizovaný komentář v pdf vč. nové judikatury 2019

[Režim přenesení daňové povinnosti v roce 2019](#) – komentář v pdf aktualizovaný na podmínky roku 2019 včetně změn, které obsahuje daňový balíček 2019.

[VSTUP NA SEZNAM PŘEDNÁŠEK](#)

[VSTUP NA SEZNAM KOMENTÁŘŮ A ZVUKOVÝCH NAHRÁVEK](#)

Pěkné dny přeji

Ingrid a Pavel Běhounkovi
17.10.2019

[Sledujte náš WEB](#)

[FACEBOOK O DANÍCH](#)